

Ochrana pri úniku nebezpečnej chemickej látky

Nebezpečné chemické látky spôsobujú poškodenie centrálného nervového systému, dýchacích orgánov, zažívacieho traktu, poškodenie kože alebo narušujú metabolizmus postihnutého. V prípade havárie spojenej s únikom nebezpečných chemických látok pôsobia na okolie v podobe plynu alebo výparov. V prípade teroristického útoku môžu byť použité vo forme aerosólov alebo plynu, prípadne môžu byť použité na zamorenie vodných zdrojov.

Všeobecné pokyny

- ak ste v byte, zostaňte vo vnútri,
- ak ste vonku, čo najrýchlejšie opustite ohrozený priestor kolmo na smer vetra (nikdy nie po vetre!), pamätajte si, že chemická látka sa šíri v smere vetra,
- improvizovane si chráňte dýchacie cesty, oči a odkryté časti tela. Dýchacie ústrojenstvo chráňte vlhkými uterákmi, handrami, podľa možnosti namočenými v roztoku sódy bikarbóny alebo sódy praciej.
- na nezakryté časti tela použite odev,
- po návrate z kontaminovaného priestoru do budovy odložte vrchný odev do igelitu, osprchujte sa,
- uzavrite a utesnite okná, dvere, vetráky, odstavte klimatizáciu,
- sledujte informácie z oficiálnych zdrojov (SRo, STV, obecný rozhlas),
- riad'te sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko,
- pripravte si evakuačnú batožinu,
- zbytočne nezaťažujte linky svojim telefonovaním,
- poskytnite pomoc chorým, starým, bezvládnym osobám, postarajte sa o deti bez dozoru

Najčastejšie vyskytujúce sa chemické látky

- **Amoniak (NH₃)** - je ľahší ako vzduch, po úniku stúpa do výšok, ale za daždivého počasia je zrážaný k zemi. Je to bezfarebný jedovatý plyn štipľavého zápachu, dráždi až leptá sliznice, oči a pokožku.
- **Chlór (Cl₂)** - je ťažší ako vzduch. Je žltozelený, nehorľavý, štipľavo zapáchajúci, leptavý a jedovatý plyn. Chlór má veľmi silné dráždivé účinky na sliznice, oči a poškodzuje dýchacie cesty. Po úniku sa drží pri zemi a šíri sa do diaľky, vniká do kanalizácií a pivníc. Pri ohrození vystúpte na najvyššie miesta budov, terénu. Chlór je čuchom zistiteľný už pri koncentrácii asi 1 mg/m³. Koncentrácia od 2,9 mg/m³ vyvoláva dráždenie dýchacích ciest, očí, tlak, bolesť na hrudi, pocit dusenia, nevoľnosť, rozčúlenosť, zrýchľovanie a slabnutie tepu, zvracanie, hnačku. Pri koncentrácii 15 až 60 mg/m³ a pôsobení 30 až 60 minút dochádza k silnému poškodeniu dýchacieho ústrojenstva. Nad 60 minút vzniká závažné poškodenie.

Prvá pomoc:

Do koncentrácie 15 mg/m³ je možná sebazáchrana, pri vyššej vyžaduje postihnutý pomoc.

Postup prvej pomoci:

- prezlečenie do čistého odevu,
- zabezpečenie tepla a kl'udu v polosede,
- pri zasiahnutí do očí a pokožky postihnuté miesta umyť prúdom vody,
- ak postihnutá osoba po uvoľnení dýchacích ciest nezačne dýchať, je nutné ihneď začať umelé dýchanie,
- zabezpečiť odborné ošetrovanie v nemocnici.